

цигани са малки, не са като на другите големи” (Съботинова 2002: 71).

Фичерките пазят пъпчето до 40-тия ден от раждането “за здраве”. След това го хвърлят или заравят в земята, но чужд човек не трябва да знае къде е. Лингурарките го поставят на скрито място, защото вярват, че то предпазва от уроки. Ако детето е болно или урочасано във водата, в която го къпят, слагат пъпчето. Считат че по този начин то ще оздравее. При циганите/ ромите в Североизточна България, след падането на пъпчето майката го прибира и скрива. Вярват, че остатъкът от пъпната връв е лековит. Когато родилката я хванат „луусите (злите сили), за да я пуснат”, я къпят във вода, в която е сложена част от него. След като приключи с пъпната връв, бабата увива бебето в стари чисти дрехи, дрипи (“да остарее като тях” – тракийски калайджии). Остава го за известно време, да за се погрижи за майката след раждането.

Парцалите, с които се подсушава бебето, се изгарят в най-далечната част на двора. Те са „мръсни” и в сакрален смисъл и унищожаването им чрез огъня предпазва останалите членове на семейството. И тук се включва мъж, най-често бащата, който събира пепелта и я заравя в гората или далеч от селото, където има гроб на светец.

След това бебето се повива в бели пелени и се дава на майката. Ако тя е добре, може веднага да му даде да засуче. Кърменето при циганите/ ромите продължава докато майката има мляко. Често това е две-три години или до следващото забременяване. Още в началото на живота на детето се проявява различното отношение към половете. Момчетата са по-глезени и ги кърмят по-дълго. Фичерка споделя, че са и разказвали как баща ѝ е сукал до петата си година.

В редки случаи, когато родилката няма кърма, веднага на помощ идват роднини, съседки, жени от групата или махалата. Детето се закармва от чужда жена. През целия си живот то я нарича млечна майка. Децата ѝ (дори и родените по-късно) се считат за кръвно родствени братя и сестри.

След като майката и детето са готови, тракийските калайджии позволяват при родилката да влязат свекъра и съпруга. Това е първият акт на социализация на бебето. Бащата може да вземе детето в ръце. Свекърът ѝ дава пари, затова че е родила здраво бебе. За циганите гребенари най-големият комплимент, който може да се направи на една майка е да ѝ се каже, че нейното дете е красиво и бяло (Petulengro 1915-16: 23).

При всички цигански/ ромски групи *роденото с “було”, “ризка” дете се смята за “много късметлия”*. Бабата прибира булото и го изсушава, като то в последствие се използва само в семейството. Вярата в изключителната сила на родилната ципа е голяма (фичери, кардараши, хорохоя). Особено помага за предпазване от зли сили, магии, за любовен късмет. В Силистренско в случаите, при които се ражда момиче с було, в групата веднага започват да го “пазарят” за снаха. При отказ се стига